

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Uusi eurooppalainen Bauhaus – Kaunista, kestävä, yhdessä”

(2022/C 301/04)

Esittelijä:	Kieran MCCARTHY (IE, EA), Corkin kaupunginvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja:	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Uusi eurooppalainen Bauhaus – Kaunista, kestävä, yhdessä COM(2021) 573 final

POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA (AK),

Uusi eurooppalainen Bauhaus

1. suhtautuu myönteisesti Euroopan komission monialaiseen aloitteeseen ”uusi eurooppalainen Bauhaus”, jonka avulla edistetään EU:n vihreän kehityksen ohjelman toteuttamista lisäämällä siihen keskeisen tärkeä kulttuuriulottuvuus ja tuomalla se lähemmäs kansalaisia. Tätä varten uudella eurooppalaisella Bauhausilla on tarkoitus luoda kauniita, kestäviä ja osallistavia tiloja ja ympäristöjä, tuotteita ja elämisen muotoja, joilla helpotetaan yhteistyötä ja tuodaan esiin ekologisen muutoksen ja siirtymän edut konkreettisten paikallistason kokemusten kautta.
2. panee merkille, että uusi eurooppalainen Bauhaus on otettu innostuneesti vastaan ja että se on saanut laajaa tukea lukuisten kannattajiensa, eri toimijoiden, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden, verkostojen, yhteisöjen, alueellisten keskusten ja foorumien sekä elävien laboratorioden keskuudessa. Aloite on herättänyt jatkuvaa kiinnostusta ja toimintaa, jolla pyritään edistämään luovuutta sekä osallistumista ja linkittymistä tulevaan uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin ja sen arvojen ja periaatteiden muotoiluun.
3. on tyytyväinen siihen, että paikallis- ja alueviranomaisten rooli tunnustetaan uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteiden täytäntöönpanossa, sillä kyseisillä viranomaisilla on hyvät mahdollisuudet osallistua toimintapolitiikan kehittämiseen ja aloitteen toteuttamiseen toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.
4. on sitä mieltä, että kunnat ja alueet koko Euroopassa ovat kulttuurivetoisen kehityksen eturintamassa ja että paikallis- ja aluetasolla on merkittävä vastuu kestäväpohjaisista kaupunki-, alue- ja kulttuuripolitiikoista. Paikallis- ja aluetason vaaleilla valitut edustajat ovat näin ollen keskeisessä asemassa pyrittäessä parantamaan uuden eurooppalaisen Bauhausin käyttömahdollisuuksia, saamaan ihmiset mukaan muutosprosessiin ja näin edistämään aloitteen täytäntöönpanoa.
5. tukee voimakkaasti uutta eurooppalaista Bauhausia keskeisenä mahdollisuutena hyödyntää alueiden ja kuntien luovaa potentiaalia ja siten saada aikaan hyväksyttyjä ja kestäväpohjaisia ratkaisuja, joiden ansiosta vihreän kehityksen ohjelma onnistuu.
6. panee merkille, että aloite on monialainen ja sidoksissa useisiin EU-ohjelmiin ja rahoituskanaviin. Komitea toteaa kuitenkin, että nykyisten ja tulevien kumppanien jatkuva tuki tulee olemaan välttämätöntä.
7. vahvistaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin tärkeimpänä pääperiaatteena on monitasoisen ja paikallalähtöisen toimintamallin edistäminen. Komitea korostaa tässä yhteydessä, että muutos tapahtuu paikallis- ja aluetasolla, mihin myös paikallisidentiteetti on sidottu.

8. on tyytyväinen komission visioon, jonka mukaan maaseutualueiden on määrä olla edustettuina uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa. Erilaiset julistukset⁽¹⁾ ja maaseutusopimus tarjoavat puitteet tulevalle maaseudun kehittämispolitiikalle ja -toiminnalle Euroopassa ja ovat keskeinen väline, jonka avulla aloite voidaan nivoa maaseutualueisiin. Maaseutualueita voidaan pitää myös kokeilualueina, joilla testataan pienimuotoisia muutoshankkeita.

9. korostaa, että uusi eurooppalainen Bauhaus voi olla tärkeä elpymisväline, joka luo työpaikkoja paikallistasolla ja edistää ajattelutavan muutosta kohti kestäväää ja tehokasta aluesuunnittelua, mikä vaikuttaa yhteiskunnalliseen käyttäytymiseen ja liikkuvuuteen ja parantaa niitä.

Ongelmakohtia

10. on huolissaan siitä, ettei tiedonannossa esitetä selvästi, miten paikallis- ja alueviranomaisten osallistuminen on määrä varmistaa. Komitea kehottaa esittämään konkreettisia ehdotuksia siitä, miten paikallis- ja alueviranomaiset ja AK osallistetaan aloitteen toteuttamiseen niin, että samalla otetaan huomioon maantieteellisen tasapainon periaate ja varmistetaan näin koko EU:n paikallis- ja alueviranomaisten edustus.

11. painottaa, että AK:n olisi yhdessä muiden EU:n toimielinten kanssa oltava osa aloitteen tärkeimpien kumppanien muodostamaa edistävää verkostoa, jossa kehitetään ja testataan toimintapolitiikkaa ja rahoitusvälineitä.

12. kehottaa ottamaan AK:n ja muut EU:n toimielimet mukaan uutta eurooppalaista Bauhausia käsittelevään korkean tason pyöreän pöydän keskusteluun.

13. korostaa, että toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet määrittävät, millä tasolla EU ja jäsenvaltiot hyödyntävät uuden eurooppalaisen Bauhausin toteuttamiseksi ehdotettuja toimintapolitiittisia välineitä ja lainsäädäntötoimenpiteitä.

14. tähdentää, että covid-19-pandemia vaikuttaa edelleen keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ja että tämä tulisi ottaa huomioon aloitteen täytäntöönpanossa. Komitea toteaa, että pandemian kielteiset vaikutukset köyhyyteen, sosiaalisiin ongelmiin ja työllisyyteen on otettava lukuun aloitteen täytäntöönpanon yhteydessä.

15. kehottaa komissiota varmistamaan, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat strategian keskiössä, ja huolehtimaan teknisestä avusta, riittävästä rahoituksesta ja joustavuudesta. Uuden eurooppalaisen Bauhausin onnistuminen riippuu kestävytydestä ja toteutettavuudesta ottaen huomioon maaseutu- ja kaupunkialueiden väliset erot.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin rahoitus

16. kehottaa osoittamaan paikallis- ja aluetasolle riittävästi varoja valtioiden talousarvioista ja EU:n koheesiopoliittisista ohjelmista mutta pyrkimään myös uuden eurooppalaisen Bauhausin sisäisen kulttuuriliikkeen luovien synergioiden ja EU:n rahoittamien ohjelmien parametrien väliseen tasapainoon.

17. toteaa, että lisävaroilla voitaisiin rahoittaa ulkopuolista apua, jotta voidaan edistää tietämyksen vaihtoa ja tutkia julkisen sektorin nykyisen henkilöstön valmiuksia vastavuoroiseen ja sujuvaan vaihtotoimintaan yksityisten, paikallisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

18. katsoo, että aiemmat kokemukset, palkinnot ja resurssit, joissa keskitytään laatuun, estetiikkaan ja yhteisökyсьmyksiin kiertoperiaatteen mukaisesti, voisivat tarjota kannustimia sijoittajille ja joukkorahoittajille.

19. kehottaa toteuttamaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia ja investointeja kulttuurin ja kulttuuriperinnön laajemmalla alalla Europa Nostra -järjestön esittämän Venetsian toimintakehotuksen⁽²⁾ mukaisesti.

⁽¹⁾ Esimerkiksi parempaa elämää maaseutualueilla koskeva Cork 2.0 -julistus.

⁽²⁾ Venetsian toimintakehotus: Uusi eurooppalainen renessanssi, jonka tavoitteena on mahdollistaa elinkeinoelämän ja laajan kulttuuri-, kulttuuriperintö- ja luovien alojen ekosysteemin väliset läheisemmät ja voimakkaammat synergiat muun muassa vahvistamalla Euroopan kulttuuriperintöliikkeen ja Euroopan investointipankin ja sen instituutin välistä strategista liittoutumaa.

20. toteaa, että elpymis- ja palautumistukiväline tarjoaa myös mahdollisuuden tukea uutta eurooppalaista Bauhausia jäsenvaltioissa ja paikallisyhteisöissä.

21. katsoo, että uusi eurooppalainen Bauhaus olisi sovittava yhteen monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 ja eurooppalaisen kaupunkialoitteen kanssa ja että saatavilla olisi oltava riittävästi rahoitusta aloitteeseen osallistuvien paikallis- ja alueviranomaisten toimintakustannusten kattamiseksi. Komitea kehottaa laatimaan kunnianhimoisen etenemissuunnitelman aloitteen täytäntöönpanoa varten kestävän kehityksen tavoitteiden kehityksessä.

22. kehottaa ottamaan huomioon maantieteellisen tasapainon sekä EU:n ilmastollisen, taloudellisen, sosiaalisen ja kulttuurisen monimuotoisuuden samoin kuin rahoitusmahdollisuudet ja varojen jakamisen uuden eurooppalaisen Bauhausin strategioiden, hankkeiden ja toimien suunnittelussa ja toteuttamisessa. Lisäksi alueellisen yhteenkuuluvuuden olisi säilyttävä yhtenä keskeisistä tavoitteista.

Indikaattorit

23. painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisten olisi toimivaltansa puitteissa seurattava, missä määrin jäsenvaltioiden hallintotahot hyödyntävät uutta eurooppalaista Bauhausia erilaisissa ohjelmissa, välineissä ja menettelyissä. Komitea odottaa, että Euroopan komissio esittää selkeät indikaattorit tällaista seurantaa varten.

24. on huolissaan siitä, että EU:n nykyisellä rahoituskaudella (2021–2027) ei ole käytössä asianomaisia indikaattoreita ja että näin menetetään mahdollisuus mitata onnistumista.

25. katsoo, että uuden eurooppalaisen Bauhausin peruseriaatteet olisi laadittava yhdessä paikallis- ja aluehallinnon kanssa ja että ne olisi valtavirtaistettava laatukriteereinä EU:n rahoitusohjelmiin, joilla on suora tai välillinen vaikutus rakennettuun ympäristöön, kaupunki- ja maaseutukehitykseen, kulttuuriperintöön ja kulttuurimaisemiin.

26. ehdottaa, että laaditaan uuden eurooppalaisen Bauhausin alueellinen tulostaulu, jotta voidaan huolehtia vahvasta alueellisesta seurannasta sen varmistamiseksi, että aloite pannaan täytäntöön kaikilla tasoilla ja että alueelliset investoinnit vastaavat sen periaatteita.

27. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaisten vastuulla on suuri osa paikallisista julkisista rakennuksista ja julkisista kaupunkitiloista ja että niillä on tärkeä sääntely- ja rahoitustehtävä liittyen näiden rakennusten ja kaupunkialueiden kunnostamiseen. Paikallis- ja alueviranomaisten tulisi keskittyä sääntelyn pullonkaulojen tunnistamiseen ja edistää sääntelyn yksinkertaistamista ja uusien sääntelymallien kehittämistä.

28. korostaa, että AK on osallistunut ilmasto-, energia- ja ympäristöstrategioiden kehittämiseen ja tukemiseen paikallis- ja aluetasolla. Vihreän kehityksen ohjelmaa paikallistasolla käsittelevää työryhmää voitaisiin hyödyntää edistettäessä uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteita ja seurattaessa sen onnistumista.

29. painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisten vuoropuhelu avoimista innovatiivisista käsitteistä ja prosesseista ja tieteidenvälisistä toimintamalleista ja valmiuksista on ratkaisevan tärkeää. Vuoropuhelussa tulisi ottaa huomioon uuden eurooppalaisen Bauhausin niminen AK:n osaamisvaihdon foorumiin, Tiede kohtaa alueet -hankkeeseen ja muihin EU:n ohjelmista rahoitettaviin yhteistyöhankkeisiin.

30. korostaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin olisi edistettävä sukupuolten tasa-arvoa. Sukupuolten tasa-arvon olisi oltava monialainen kriteeri sekä tehokas ja välttämätön osatekijä koheesiopolitiikan kestävässä ja tasapainoisessa kehittämisessä.

Uuden eurooppalaisen Bauhausin festivaalit, palkinnot ja laboratoriomalli

31. suhtautuu myönteisesti uusi eurooppalainen Bauhaus -palkinnon perustamiseen ja kehottaa luomaan synergioita nykyisten asumista, kulttuuriperintöä, nykyarkkitehtuuria ja maisemaa koskevien palkintojen kanssa. Komitea kehottaa myös jakamaan kulttuuriperinnön eurooppalaisen teemavuoden 2018 aikana kehitettyjä hyviä käytäntöjä.

32. toteaa, että eurooppalaisen huippuosaamismerkkin luominen on ensimmäinen askel kohti uuden eurooppalaisen Bauhausin laatumerkkiä, mutta on huolissaan siitä, että ihmiset saattavat luulla sen tarkoittavan rahoitusta. Erityisen laatumerkin käyttöä voitaisiin pitää AK:n konkreettisena panoksena uuden eurooppalaisen Bauhausin kehittämiseen, kuten AK esitti vuonna 2021.

33. suhtautuu myönteisesti uuden eurooppalaisen Bauhausin laboratorioon ja sen yhteiskehittämismenettelyyn mutta kehottaa esittämään lisätietoja sen toimintamallista. Komitea kehottaa ottamaan AK:n aktiivisena jäsenenä mukaan laboratorion ja sen hallinnon toimintaan.
34. esittää, että laboratorio testaisi ensimmäiselle palkintosijalle valitut tulokset tai toimet. Se voisi myös edistää niitä ja kehittää niistä prototyyppejä.
35. on valmis tekemään AK:n alueellisten keskusten kautta yhteistyötä jäsenvaltioiden hallintotahojen kanssa sääntelyn testiympäristöjen kehittämiseksi ja uusien sääntelymallien testaamiseksi.
36. toteaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin olisi hyödynnettävä olemassa olevia hyviä käytäntöjä EU:n kunnissa ja alueilla ja perustettava julkisesti käytettävissä oleva resurssifoorumi.
37. pitää uuden eurooppalaisen Bauhausin festivaalia konkreettisena ja näkyvänä keinona edistää paikallis- ja alueviranomaisten ja ihmisten osallistumista sekä esitellä hankkeita paikallis- ja aluetasolla.
38. korostaa Urbactin, Euroopan alueellisen yhteistyön ja Horisontti 2020 -puiteohjelman yhteydessä tehtyä menestyksestä työtä tehokkaiden interaktiivisten välineiden kehittämiseksi. Näitä välineitä olisi tarvittaessa hyödynnettävä.
39. on sitä mieltä, että uusi eurooppalainen Bauhaus olisi nivottava Horisontti 2020 -puiteohjelman missioihin, erityisesti kun on kyse ilmastomuutokseen sopeutumisesta sekä ilmastoneutraaleista ja älykkäistä kaupungeista.
40. vahvistaa, että eurooppalaisen alueellisen yhteistyön yhtymän (EAYY) käytöstä on mahdollisesti etua monitasoisen hallinnon hankkeissa, joissa on mukana useita maita tai euroregio-alue.
41. panee merkille, että uusi eurooppalainen Bauhaus yhdistää EU:n kaupunkiagendan kolme pilaria (sääntelyn parantaminen, rahoituksen kehittäminen ja tietämyksen levittäminen ⁽³⁾) ja pyrkii saavuttamaan ne.
42. panee merkille käynnissä olevat kaupunkialueiden innovatiiviset toimenpiteet (Urban Lab of Europe) ja tulevan eurooppalaisen kaupunkialoitteen. Komitea kehottaa nivomaan uuden eurooppalaisen Bauhausin EU:n kaupunkiagendan kumppanuuksiin, sillä kaupunkiagendassa on lähes neljän vuoden ajan työstetty vihreän kehityksen ohjelmaan ja uuteen eurooppalaiseen Bauhausiin liittyviä malleja.
43. katsoo, että uudella eurooppalaisella Bauhausilla on rooli pantaessa täytäntöön vuoden 2021 Leipzigin peruskirjaa ja vuoden 2021 Ljubljanan julistusta, joissa vaaditaan yhdenmukaisia toimintamalleja, paikkalähtöistä lähestymistapaa, monitasoista hallintoa, osallistumista ja yhteiskehittämismenetelmiä.
44. katsoo, että Euroopan kulttuuripääkaupungeilla, Euroopan innovaatiopääkaupungeilla, Euroopan nuorisopääkaupungeilla ja Euroopan vihreillä pääkaupungeilla voi olla merkittävä rooli edistettäessä uutta eurooppalaista Bauhausia.
45. suhtautuu myönteisesti uuden eurooppalaisen Bauhausin kansallisten yhteyspisteiden perustamiseen ja kehottaa niitä tiiviiseen yhteistyöhön paikallis- ja alueviranomaisten ja muiden sidosryhmien, myös kansalaisyhteiskunnan, kanssa sen varmistamiseksi, että uusi eurooppalainen Bauhaus -liike voi jatkaa kasvuaan alhaalta ylöspäin.
46. ehdottaa, että perustetaan 100 kiinnostuneelle kaupungille tarkoitettu koulutusohjelma uuden eurooppalaisen Bauhausin periaatteiden pohjalta. Tässä yhteydessä voitaisiin hyödyntää Digital Cities -ohjelman tai 100 Intelligent Cities -ohjelman ja sen markkinapaikkamallin menetelmiä.

Rakennettu ympäristö, arkkitehtuuri ja perusparannus

47. painottaa, että rakennettu ympäristö kuvastaa tiettyä yhteisöä ja että sen yleisestä laadusta vastaavat julkisen sektorin elimet ja sidosryhmät, myös kansalaisyhteiskunta, tiiviissä yhteistyössä kansalaisten kanssa.

⁽³⁾ Määritelty Amsterdamin julkilausumassa.

48. toteaa, että Euroopan rikas ja monimuotoinen kulttuuri- ja arkkitehtoninen perintö on tärkeä viitekohta rakennetun ympäristön laadulle käyttäjäkokemusten ja aineellisten hyödykkeiden kannalta.
49. on tyytyväinen siihen, että uusi eurooppalainen Bauhaus tunnustaa kaupunkisuunnittelun keskeisen roolin kestävän kaupunkikehityksen toteuttamisessa.
50. suhtautuu myönteisesti siihen, että uudessa eurooppalaisessa Bauhausissa tunnustetaan laadukkaan arkkitehtuurin muodostaman yhteisen kulttuurin tarve. Tämä edellyttää tietoisuuden lisäämistä, tiedon levittämistä sekä kulttuurin ja kulttuuriperinnön, laadukkaan arkkitehtuurin ja rakennetun ympäristön roolin edistämistä.
51. korostaa, että komission olisi autettava rakennusala ja rakennusteollisuutta puuttumaan kestävämpään resurssien käyttöön ja jätteiden tuottamiseen ja edistettävä kiertotaloutta painottamalla materiaalien uudelleenkäyttöä ja kierrätystä. Tähän voitaisiin päästä korjaamalla tiedoissa ja taidoissa olevat puutteet ja digitoimalla suunnittelu.
52. toteaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin myötä voidaan löytää keinoja vähentää byrokratiaa, jotta perusparannuksesta tehtäisiin helpompaa ja kustannustehokkaampaa. Erittäin vanhojen rakennusten ja kulttuuriperintöön kuuluvien rakennelmien jälkiasennuksiin liittyviin haasteisiin vastaaminen edellyttää arkkitehtien ja muiden asiantuntijoiden sekä erittäin ammattitaitoisten käsityöläisten palveluja⁽⁴⁾.
53. painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisilla on ratkaiseva rooli varmistettaessa, että rakennusten kunnostaminen vastaa alue- ja kaupunkisuunnittelun vaatimuksia, edistää väestökatoa ehkäisevää toimintapolitiikkaa ja ottaa huomioon sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja ympäristön huomioon ottamisen kriteerit. Komitea muistuttaa, että jäsenvaltioiden menettelyt perusparannusaallon yhteydessä eivät saa heikentää tätä perustavaa laatua olevaa koordinoitavuutta.
54. kehottaa jälleen kerran kiinnittämään eurooppalaisessa ohjausjaksossa enemmän huomiota kaupunkikysymyksiin: EU:n talous- ja sosiaalipolitiikan koordinoimisen piiriin on kuuluttava kohtuuhintainen asuminen, eriarvoisuus ja pitkäjänteiset investoinnit.
55. pitää myönteisenä uuden eurooppalaisen Bauhausin narratiivia, jonka mukaan on etsittävä ratkaisuja, jotta mahdollistetaan kohtuuhintainen ja ihmisarvoinen asuminen erityisesti nuorille ja muille heikossa asemassa oleville yhteiskuntaryhmille.
56. korostaa, että uuden eurooppalaisen Bauhausin on nivouduttava Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevaan toimintasuunnitelmaan ja sosiaalialan huippukokouksessa vuonna 2021 annettuun Porton julistukseen ja tuotava näin panoksensa sosiaalista ja kohtuuhintaista asumista covid-pandemian jälkeen käsittelevään EU-tason pohdintaan.
57. kehottaa edistämään taiteen, arkkitehtuurin, maisema- ja sisustusarkkitehtuurin, aluesuunnittelun, muotoilun ja käsityötaidon keskinäistä synergiaa sekä innovatiivisia koulutusmalleja arkkitehteille ja muille alan ammattilaisille.
58. kehottaa yhteistoimintaan myös Euroopan osaamisohjelman kanssa, jotta uuden eurooppalaisen Bauhausin avulla voidaan osaltaan tuoda esiin alueellisia osaamistarpeita ja -mahdollisuuksia kaupunkisuunnittelun, rakentamisen ja rakennusmateriaalien kestävän käytön alalla ja ymmärtää niitä paremmin sekä vähentää ammattitaitoisen työvoiman poismuuttoa, joka saattaisi johtaa paikallistalouden heikkenemiseen valmistusalaalla. Tässä yhteydessä Euroopan digitaalistrategialla on tärkeä rooli, sillä digitaalitekнологia voi tarjota kansalaisille mahdollisuuksia muovata yhdessä ympäristöään, ja se on erittäin tärkeä väline uuden eurooppalaisen Bauhausin aloitteiden kehittämisen kaikissa vaiheissa.
59. kehottaa uutta eurooppalaista Bauhausia osallistumaan aiempiin EU:n kaupunkiagendan kumppanuuksiin erityisesti ilmastotoimia koskevien valmiuksien, kaupunkien viherryttämistä koskevan ehdotuksen ja julkisten tilojen käytön osalta. Erittäin tärkeitä ovat kumppanuudet, jotka liittyvät kestäväpohjaiseen maankäyttöön ja luontopohjaisiin ratkaisuihin, kiertotalouteen sekä kulttuuriin ja kulttuuriperintöön.
60. korostaa, että uusi eurooppalainen Bauhaus on vahva väline yhteisötalouden aloitteiden käynnistämiseksi, sillä se perustuu yhteistyöhön ja kansalaisvaikuttamiseen. Tällaiset aloitteet edistävät sosiaalista, taloudellista, alueellista ja kulttuurista yhteenkuuluvuutta ja lisäävät luottamusta paikallistasolla kaikkialla EU:ssa.

⁽⁴⁾ Kuten todetaan Europa Nostra -järjestön vihreässä kirjassa eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä.

Kulttuuriperinnön laatuperiaatteet

61. kannattaa Europa Nostra -järjestön näkemyksiä julkaisussa *Venetsian toimintakehotus: Uusi eurooppalainen renessanssi* ja sen julkilausumaa yhteisestä kulttuuriperinnöstä ja muistista.
62. kehottaa luomaan synergioita Davosin julistuksessa vahvistettujen rakennuskulttuurin laatuperiaatteiden, uuden eurooppalaisen Bauhausin ja kulttuuriperintöön mahdollisesti vaikuttavien EU-rahoitteisten toimien eurooppalaisten laatuperiaatteiden välille ja ottamaan nämä synergiat huomioon kaikissa EU:n toimintapolitiikoissa ja rahoitusohjelmissa.
63. on sitä mieltä, että kulttuuriperintö on uuden eurooppalaisen Bauhausin keskeinen ulottuvuus. Perusparannusaallolla on oltava ”sielu” ja identiteetti, ja sen on samalla edistettävä kokonaisvaltaista näkemystä siitä, miten haluamme kehittää kaupunkijamme ja alueitamme.
64. kehottaa AK:ta tekemään yhteistyötä sidosryhmien kanssa uusi eurooppalainen Bauhaus -palkinnon ”vuoden kulttuuriperintökaupunginjohtaja” edistämiseksi.
65. kehottaa yhdistämään kulttuuriperinnön ja EU:n vihreän kehityksen ohjelman tiiviisti toisiinsa, kuten vihreässä kirjassa eurooppalaisesta kulttuuriperinnöstä ⁽⁵⁾ esitetään.
66. on samaa mieltä siitä, että julkisia varoja kulttuuripohjaisiin ympäristöstrategioihin on mobilisoitava sellaisten uuden eurooppalaisen Bauhausin pilottihankkeiden ja aloitteiden kautta, jotka liittyvät vihreän siirtymän keskeisiin kulttuurisiin ulottuvuuksiin ja joita kehitetään paikallisyhteisöjen ja alueiden erilaisten valmiuksien pohjalta.

Päätelmät

67. kehottaa Euroopan komissiota luomaan paremmat yhteydet uuden eurooppalaisen Bauhausin ja nykyisten käsitteellisten, kulttuuriin liittyvien sekä estetiikkaa ja suunnittelua painottavien kehysten välille. Näin voitaisiin muuntaa periaatteet käytännön toimiksi ja annettaisiin uudelle eurooppalaiselle Bauhausille mahdollisuus valjastaa paikallis- ja alueviranomaisten luova, kulttuurinen ja kulttuuriperintöön liittyvä potentiaali asuinalueiden kunnostamiseen ja elvyttämiseen kaikkialla EU:ssa. Komitea ehdottaakin New European Bauhaus Lab -arvosetelijärjestelmää, jonka puitteissa asiasta kiinnostuneet kunnat ja alueet voisivat saada tällaisen arvosetelin, joka antaisi niille mahdollisuuden saada tarvittavaa tukea New European Bauhaus Lab -laboratorion perustamiseksi hallinnollisella alueellaan. Tällaisen arvosetelin saamisen ehtona olisi, että 1) New European Bauhaus Lab -laboratorion tulisi ”luoda, kehittää prototyyppiasteelle ja testata välineitä, ratkaisuja ja poliittisia toimia, jotka helpottavat muutosta kentällä”, ja että 2) New European Bauhaus Lab -laboratorion tulokset esitetään alue- tai kunnanvaltuustolle.
68. kehottaa kartoittamaan synergioita uuden eurooppalaisen Bauhausin, ihmisiä Euroopassa osallistavien prosessien (kuten Euroopan tulevaisuutta käsittelevän konferenssin) sekä arkkitehtonista ja esteettistä laatua edistävien strategioiden ja toimintasuunnitelmien (kuten EU:n kaupunkiagendaan sisältyvän perusparannusaallon) välillä.
69. katsoo, että uudesta eurooppalaisesta Bauhausista on tultava aito liike, jossa paikallis- ja alueviranomaiset ovat mukana, eikä vain taas yksi ylhäältä alaspäin suuntautuva hanke. Eurooppalaisen ympäristötietoisien elämäntavan luominen on ratkaisevan tärkeää kaikille EU:n kaupungeille ja ihmisille. Hanke on suunnattava kaikille, ei vain harvoille. Sitoutumisen on käynnistytävä ihmisten parissa ruohonjuuritasolla, ja sen on ulotuttava suuria kaupunkialueita laajemmalle. Saavutettavuus tavallisten ihmisten ja kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kannalta on uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen tärkeä myönteinen näkökohta. Aloitteen on onnistuakseen oltava sosiaalisesti, kulttuurisesti ja alueellisesti osallistava.

Bryssel 27. huhtikuuta 2022.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁵⁾ Europa Nostra -järjestön julkaisu *Putting Europe's Shared Heritage at the Heart of the European Green Deal*.